

การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ของนิสิตวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

The Study of Using Online Media to Improve English Language Skills of Students at Chiang Rai Buddhist College

¹ภัทราวรรณ กวาวสาม และ ²พระมหาสุริยา แซ่ย่าง
Pattalawan Kaosam and Phramaha Suriya Saeyang

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
Mahachulalongkornvidyalaya University Chiang Rai Buddhist College, Thailand
Email: ¹pattalawan.kao@mcu.ac.th, ²teezezr103@gmail.com

Received February 21, 2023; Revised April 15, 2023; Accepted April 22, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์โดยทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่าง นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย จำนวน 20 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบทดสอบ

ผลการวิจัย พบว่า การใช้งานสื่อออนไลน์ของนิสิตช่วยในการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพราะปัจจุบันการใช้งานสื่อออนไลน์เป็นที่นิยมมีองค์ความรู้และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องด้วยภาษาอังกฤษให้ได้ศึกษา และนำมาประยุกต์ช่วยในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ การใช้งานสื่อออนไลน์จึงมีประโยชน์มากในปัจจุบัน ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากสื่อออนไลน์ เป็นแหล่งความรู้ที่มีข้อมูลภาษาอังกฤษที่นิสิตสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ รวมถึงช่วยเสริมสร้างและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: พฤติกรรม; การใช้สื่อออนไลน์; ทักษะภาษาอังกฤษ

Abstract

This research aimed to 1) to study general online media usage behavior of undergraduate students at Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chiang Rai Monastic College. 2) To study the behavior of using online media for the development of English language skills of undergraduate students Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chiang Rai Monastic College. This research is qualitative research from a sample of students from Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Chiang Rai Monastic College, 20 peoples. The research tools consisted of questionnaire and Testing.

The research found that using of online media among students helps in enhancing and developing English language skills because the use of online media is now popular. There is a body of knowledge and information related to English to be studied and applied to help develop English language skills. Using online media is very useful nowadays. Therefore, learning English from online media It is a source of knowledge with information in English that students can apply in various situations as well as to help strengthen and develop English language skills better

Keywords: Behavior; Online Media; English Skills

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าทีก่อให้เกิดการพัฒนาสื่อออนไลน์อย่างฉับพลันและต่อเนื่อง สื่อออนไลน์จึงได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนามาพร้อมๆ กัน ก็ทำให้การสื่อสารสะดวกสบาย รวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถส่งสารเผยแพร่ ถ่ายทอดให้ผู้คนที่ได้รับรู้อย่างรวดเร็ว ชัดเจน ทั้งภาพและเสียง (แสงเดือน ผ่องพุด, 2556) อย่างไรก็ตาม ผู้คนนั้นมีความต้องการในการเลือกรับสื่อที่แตกต่างกันออกไป ผู้ที่รู้จักใช้สื่อออนไลน์มาพัฒนาทักษะด้านใดด้านหนึ่งของตนได้นั้น นับว่าเป็นการเลือกใช้สื่ออย่างชาญฉลาด มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ อย่างการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถโดยการนำเอาสื่อออนไลน์มาประยุกต์ใช้และเพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบัน ภาษาอังกฤษถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การสื่อสาร การศึกษาหรือการประกอบอาชีพ การมีความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาอังกฤษไปด้วยกันจะทำให้มีการสื่อสารที่เข้าใจกันและความสัมพันธ์ที่ดี การสร้างความตระหนักถึงวัฒนธรรมในมุมมองสังคมโลก รวมถึงมีการร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ได้รวดเร็ว และเป็นที่ยอมรับมากขึ้น (Rugimbana, 2007) อีกทั้งยังช่วยพัฒนาให้ผู้ที่มีความรู้ทางเทคโนโลยีและภาษาอังกฤษได้เข้าใจทั้งตนเองและผู้อื่น เนื่องจากเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างไร้พรมแดน ในยุคที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารจากทั่วทุกมุมโลก (Phumphongkhochasorn et al., 2022) ผู้ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีและภาษาอังกฤษที่ดีย่อมได้เปรียบในการรู้เท่าทันข่าวสารและสื่อสารจากผู้คนทั่วโลก เพราะในปัจจุบันนั้นการเรียนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่จำเป็นเพราะต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารทั่วโลก (วิทวินทร์ ประทังคติ และ คณะ, 2565)

ปัจจุบันการเรียนภาษาอังกฤษเกี่ยวข้องมากกว่าการเรียนรู้อาจจากหนังสือเรียน การทำแบบทดสอบในชั้นเรียนในยุคที่มีอินเทอร์เน็ต และมีสื่อออนไลน์มากมายที่สามารถเป็นทางเลือกสำหรับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทางเลือกเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ทางออนไลน์ ผ่านเครือข่ายทางสังคม (Social Networks) การสื่อสารเพื่อที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมอื่น ๆ (พิพัฒน์ อัมพุด และ คณะ, 2560). และเพื่อเรียน

ภาษาอังกฤษในเวลาเดียวกัน มีคำสองคำซึ่งปัจจุบันเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนรุ่นใหม่ในเกือบจะทุกวงการคือคำว่า Social Media และ Social Network ซึ่งคนที่อยู่ในวัยทำงานปัจจุบัน น้อยคนนักที่จะไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับ 2 คำนี้ เพราะทั้งสองคำนี้ มาพร้อมกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ซึ่งปัจจุบันเราสามารถอ่านหนังสือพิมพ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ที่เราเรียกว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ดูหนึ่งผ่านทางอินเทอร์เน็ต ขายสินค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ต เรียนหนังสือผ่านทางอินเทอร์เน็ต นอกจากนั้นเรายังสามารถนำเอารูปภาพ วิดีโอ ของเราเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตให้ผู้คนในสังคมออนไลน์ ผ่านทาง Facebook และ Youtube (อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์, 2561)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ในการเลือกใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษของนิสิตกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ จึงต้องการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ และศึกษาแนวทางการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งน่าจะมีประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้กับการเรียน และเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้จากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์โดยทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
2. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มผู้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ของพระนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่

1. พระนิสิตคณะรัฐประศาสนศาสตร์	ชั้นปีที่ 4	จำนวน 15	รูป
2. พระนิสิตคณะพุทธศาสตร์	ชั้นปีที่ 4	จำนวน 2	รูป
3. คณะมนุษยศาสตร์	ชั้นปีที่ 4	จำนวน 3	รูป
รวมทั้งสิ้น		20	รูป

เครื่องมือในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบทดสอบ (Testing) โดยแบบสอบถามจะถูกแบ่งออกในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านข้อมูลทั่วไป
 2. ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์
 3. ด้านผลสัมฤทธิ์
- แบบทดสอบ (Testing) แบ่งเป็น
1. การทดสอบก่อนการใช้สื่อออนไลน์
 2. การทดสอบหลังการใช้สื่อออนไลน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย เครื่องมือที่ใช้และการตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยเริ่มต้นจากการทำแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่มีคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ด้านได้แก่

1. ด้านข้อมูลทั่วไป
2. ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์
3. ด้านผลสัมฤทธิ์

โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามประเมินพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของพระนิสิตเป็นแบบกลุ่มและจัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษของพระนิสิตโดยจัดเป็นการทดสอบก่อนการรับสื่อออนไลน์และการทดสอบหลังการรับสื่อออนไลน์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ต่อไป โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือกับพระนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะพุทธศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย
2. ทำการสอบถามประเมินพฤติกรรมเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลของพระนิสิตเป็นแบบกลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตั้งไว้ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
3. ทำการทดสอบวัดความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ
4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ทำการนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบข้อมูลและทำความเข้าใจเบื้องต้นเสียก่อนแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ต่อในแนวคิดของพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ และการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ของพระนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะพุทธศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์ เพื่อให้ได้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์และประเมินความสามารถทางด้านทักษะภาษาอังกฤษ เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการแล้วนำข้อมูลมาแยกเป็นประเด็นต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ซึ่งได้แก่

1. ประเด็นด้านข้อมูลทั่วไป
2. ประเด็นด้านพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์
3. ประเด็นด้านผลสัมฤทธิ์ใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

ประเมินความสามารถทางด้านทักษะภาษาอังกฤษแบบทดสอบก่อนใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและหลังใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยเป็นตารางเปรียบเทียบแต่ละคนเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาอธิบายในแต่ละประเด็นเพื่อให้ได้คำตอบของการวิจัย

ผลการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของพระนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษจากที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า แอปพลิเคชันสื่อออนไลน์ที่นิสิตใช้ส่วนมาก คือ Facebook และ YouTube โดยใช้มากกว่า 7 ครั้งต่อวัน นิสิตส่วนใหญ่จะใช้โทรศัพท์กับโน้ตบุ๊กเป็นเครื่องมือเข้าถึงสื่อออนไลน์ ประเภทของสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อนิสิตคือ สื่อบันเทิง สื่อข่าวสาร และสื่อเพื่อการติดต่อสื่อสาร จากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะ

ภาษาอังกฤษพบว่า การใช้งานสื่อออนไลน์ช่วยในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิต โดยการใช้งานสื่อออนไลน์เป็นตัวช่วยเสริมสร้างและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

สรุปผลการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษผ่านสื่อออนไลน์ สรุปผลได้ว่าจากตารางเปรียบเทียบการใช้สื่อออนไลน์สามารถช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ได้ดียิ่งขึ้น สรุปได้ว่าผู้เข้าร่วมวิจัยส่วนใหญ่ใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพราะปัจจุบันสื่อออนไลน์เป็นที่แพร่หลายมีแหล่งข้อมูลความรู้มากมายที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้ได้ศึกษาและนำมาพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษหรือนำมาปรับใช้ตามสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้นการใช้งานสื่อออนไลน์จึงมีประโยชน์อย่างมากในปัจจุบันนี้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของพระนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย พบว่าแอปพลิเคชันสื่อออนไลน์ที่นิสิตใช้ส่วนมาก คือ Facebook และ YouTube โดยใช้มากกว่า 7 ครั้งต่อวัน นิสิตส่วนใหญ่จะใช้โทรศัพท์กับโน้ตบุ๊กเป็นเครื่องมือเข้าถึงสื่อออนไลน์ ประเภทของสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อนิสิตคือ สื่อบันเทิง สื่อข่าวสาร และสื่อเพื่อการติดต่อสื่อสาร ในการเรียนการสอนปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการนำเอาสื่อออนไลน์หรือแอปพลิเคชันออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้นเพราะมีความสะดวก ไวต่อการเข้าถึงข้อมูล และเป็นที่น่าสนใจสำหรับนักเรียน

การใช้งานสื่อออนไลน์ของนิสิตช่วยเสริมสร้างและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพราะปัจจุบันการใช้งานสื่อออนไลน์เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย มีข้อมูลและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษมากมายให้ได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาปรับใช้เพื่อให้เกิดความชำนาญ ตามดั่งที่ อรรถพล ทองวิทยาพร และคณะ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า นักศึกษาสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างชำนาญ นักศึกษาสามารถเข้าทบทวนบทเรียนผ่านสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาควรมีอินเทอร์เน็ตไร้สายในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา มีศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตกลางให้นักศึกษาใช้บริการและมีบทเรียนออนไลน์ในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา นิสิตรับรู้ถึงคุณประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงแอปพลิเคชันสื่อออนไลน์ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในด้านต่างๆ ตามดั่งที่ พรพิไล เตมสินสวัสดิ์ (2558) พบว่า ใช้งานสื่อออนไลน์ในปัจจุบันนี้เป็นที่แพร่หลายเป็นที่นิยมอย่างมาก ผู้คนสามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์เพื่อศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้งานสื่อออนไลน์ในการศึกษาภาษาอังกฤษช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ศึกษาได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลของการวิจัยที่พบว่าพฤติกรรมการแอปพลิเคชันสื่อออนไลน์ที่นิสิตใช้ส่วนมาก คือ Facebook และ YouTube โดยใช้มากกว่า 7 ครั้งต่อวัน นิสิตส่วนใหญ่จะใช้โทรศัพท์กับโน้ตบุ๊กเป็นเครื่องมือเข้าถึงสื่อออนไลน์ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้จากทุกที่ ทุกเวลา

2) ผลที่ได้เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเรียนรู้ของนิสิตในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) . ควรมีการวิจัยพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับสถานศึกษา เช่น โรงเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
- 2) ควรวิจัยเปรียบเทียบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระหว่างการเรียนด้วยสื่อออนไลน์ด้วยตนเองกับการเรียนโดยครูผู้สอนในชั้นเรียนในทักษะต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- พรพิไล เต็มสินสวัสดิ์. (2558). การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มพูนทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
- พิพัฒน์ อัมพฤษ, ทิพรรัตน์ สิทธิวงศ์ และ ดิเรก ชีระภุช. (2560). ผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุกวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(2), 145-154.
- วิทวินทร์ ประทังคติ, พิจิตรา ธงพานิช , สฤณี ศรีขาว. (2565). ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่าน การเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(4), 1829-1844.
- แสงเดือน ผ่องพยุ. (2556). *สื่อสังคมออนไลน์: แนวทางการนำมาประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์. (2561). พฤติกรรมการใช้สื่อของกลุ่มเงินเนอเรชั่น เอ็กซ์ และเงินเนอเรชั่น วาย. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 6(1), 59-65.
- อรรถพล ทองวิทยาพรหม, จ่านง วงษ์ชาชม และ สุทิดา ซองเหล็กนอก. (2561) การใช้สื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงครามมหาวิทยาลัยนครพนม. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 8(3), 81-89.
- Phumphongkhochasorn, P., Damnoen, S., Tuwanno, P. D. M., Srichan, P. W., & Udomdhammajaree, P. (2022). Educational Quality Assurance and School Management Standards According to International. *Asia Pacific Journal of Religions and Cultures*, 6(1), 1-16.
- Rugimbana, R. (2007). Generation Y: How Cultural Values Can Be Used to Predict Their Choice of Electronic Financial Service. *Journal of Financial Service Marketing*, 11(4), 301-313.